

باسمه تعالی

آیین نامه نشریات دانشجویی؛ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی
(مصوب ۱۳۸۳؛ الحاقی ۹۰ استعلام و هم چنین ۱۶ مصوبه صادره توسط ادوار کمیته مرکزی ناظر بر نشریات وزارت عتف)

مقدمه

به منظور ساماندهی و حمایت از فعالیت نشریات دانشگاهی و قانونمند کردن اینگونه فعالیت ها، نهادینه ساختن فضای آزاداندیشی، نقد و گفت‌وگوی سازنده و تأکید بر حق آزادی بیان، همچنین ایجاد فرصت‌های فراگیری مهارت های روزنامه‌نگاری و ارتقای سطح دانش عمومی و تخصصی دانشگاهیان، و براساس ماده ۵ ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی (مصوب جلسه ۵۴۰ مورخ ۸۳/۳/۲۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی)، دستورالعمل اجرایی این ضوابط به شرح ذیل به تصویب می‌رسد:

بخش اول: تعاریف و کلیات

ماده ۱- مطابق بند ۱ ماده ۱ ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، کلیه نشریاتی که به صورت ادواری، گاهنامه یا تک شماره، نیز نشریات الکترونیکی که با نام ثابت و تاریخ نشر در زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، علمی، اقتصادی، هنری، ادبی و ورزشی توسط هر یک از دانشجویان، تشکلهای و نهادهای دانشگاهی، استادان و اعضای هیئت علمی یا گروهی از ایشان در دانشگاه ها منتشر و در محدوده دانشگاه ها توزیع می‌شوند، نشریه دانشگاهی محسوب و تحت شمول این دستورالعمل قرار می‌گیرند.

استعلام: آیا اعضای هیأت علمی بازنشسته می‌توانند در نشریه دانشگاهی فعالیت داشته باشند؟

پاسخ: بله، منعی وجود ندارد.

استعلام: آیا انتشار نشریات دانشجویی با محتوای ثابت در دانشگاه های مختلف، ممنوع است؟

پاسخ: بروز و ظهور نشریات دانشجویی با محتوای ثابت و یکسان در دانشگاه های مختلف منع قانونی ندارد.

تبصره ۱- عنوان‌های فرهنگی و اجتماعی، زمینه‌های عقیدتی، صنفی و رفاهی، خبری و طنز را نیز در برمی‌گیرند.

تبصره ۲- نشریات علمی که توسط اعضای هیئت علمی، دانشجویان، تشکلهای دانشجویی یا انجمن‌های علمی دانشجویی منتشر می‌شوند

مشمول این آیین‌نامه هستند.

تبصره ۳- نشریات دانشگاهی می‌توانند ویژه‌نامه‌هایی به مناسبت‌های مختلف منتشر کنند.

مصوبه: در تعداد دفعات انتشار ویژه نامه، محدودیتی وجود ندارد.

استعلام: آیا ویژه نامه ها می‌توانند نام یا لوگوی مستقل داشته باشند و فقط به درج (ویژه نامه نشریه ...) بسنده نمایند؟

پاسخ: بله می‌توانند، ضمناً باید کنار نام یا لوگوی ویژه نامه، عبارت «ویژه نامه نشریه ...» درج گردد.

تبصره ۴- وبلاگ‌ها و سایت‌های شخصی دانشجویان و اعضای هیأت علمی که از نشان دانشگاه یا تشکلهای دانشگاه استفاده نمی‌کنند از

شمول این آیین‌نامه خارج‌اند.

مصوبه: سایت ها و وبلاگ های دانشجویی که از آرم و نشان دانشگاه استفاده می‌کنند جزو نشریات الکترونیک محسوب می‌شوند و برای انتشار

نشریه بر روی سایت، وبلاگ و یا لوح فشرده نیازی به اخذ دوباره مجوز نیست.

استعلام: نحوه مدیریت و فعالیت نشریات دانشجویی در فضای مجازی چگونه است؟ و راه اندازی وبلاگ به چه صورتی می‌باشد؟

پاسخ: تمام نشریات الکترونیک مانند نشریات کاغذی برای انتشار می‌توانند حسب مورد از کمیته ناظر یا شورای مرکزی ناظر درخواست صدور مجوز

انتشار کنند. تفاوت این دو در این است که نشریات الکترونیکی محدود به زمان و مکان نمی‌باشند.

استعلام: خواهشمند است در خصوص انتشار نشریات دانشگاهی در فضای مجازی به صورت مشخص و واضح نظر آن شورای محترم را در خصوص

ماده ۱ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی و نحوه فعالیت، انتشار و توزیع نشریات دانشگاهی (فایل الکترونیکی نشریات چاپی (PDF)

و یا نشریات الکترونیک) در فضای مجازی را مشخص فرمایید. لازم به ذکر است که در حال حاضر بخشی از دانشگاه ها و سایت هایی مانند pand.snn.ir در

حال انتشار فایل الکترونیکی نشریات دانشجویی دانشگاه ها در فضای مجازی می‌باشند و نشریات دانشجویی این دانشگاه به دلیل مبهم بودن این ماده، از انتشار

و تعامل با نشریات و مخاطبان در این فضا محروم مانده اند. لذا خواهشمند است نظر تفصیلی شورای محترم مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی را در جهت رفع ابهامات این ماده اعلام فرمایید.

پاسخ: نشریات دانشگاهی می توانند با اخذ امتیاز انتشار الکترونیکی از مراجع ذیصلاح (حسب مورد کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه و شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی) در فضای مجازی منتشر شوند. یک نشریه دانشگاهی می تواند به صورت کاغذی، الکترونیکی و یا هر دو طریق منتشر شود. نوع انتشار میبایست در فرم درخواست انتشار نشریه توسط متقاضی قید گردد. قید محدودیت توزیع نشریات دانشگاهی در خارج از فضای دانشگاه اختصاص به نشریات دانشگاهی کاغذی دارد.

استعلام: آیا نشریات اجازه دارند که نشریه خود را در فضای مجازی منتشر کنند؟ در صورت انتشار بدون مجوز، تنبیهات در این خصوص چگونه خواهد بود؟

پاسخ: بله. نظارت بر انتشار هرگونه محتوا به صورت الکترونیک بدون اخذ مجوز از کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه در صلاحیت این کمیته نمی باشد. **استعلام:** با عنایت به وصول درخواست مجوز انتشار نشریه دانشجویی به صورت صوتی، پادکست، کانال تلگرام، صفحات اینستاگرام یا نشریات چند رسانه ای و ...، درباره چنین درخواست هایی چه باید کرد؟ فعالیت نشریات دانشجویی در فضای مجازی و نظارت کمیته ناظر بر آن چگونه است؟ آیا نشریات دانشجویی دارای مجوز میتوانند نسبت به بارگذاری نشریات در کانال ها و گروه های ایجاد شده و در شبکه های مجازی یا در فضای مجازی اقدام می کنند یا نسبت به راه اندازی سایت ویژه نشریات و یا فروش الکترونیک یا فروش از طریق اپلیکیشن ها و یا بارگذاری بر روی سایت دانشگاه و ... اقدام کنند؟

پاسخ: نشریات الکترونیک اعم از هرگونه نشر الکترونیک محتوا به هر طریق (اعم از کانال تلگرام، پادکست، نشریه چندرسانه ای، صفحه اینستاگرام، وبسایت، اپلیکیشن و ...) است و نظارت بر آن ها تنها در صورت اخذ مجوز از کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه، بر عهده آن کمیته است. چنانچه شخصی برای انتشار نشریه و یا نشر الکترونیک یک نشریه از کمیته ناظر مجوز نگرفته باشد، نظارت بر آن نشریه و یا نشر الکترونیک در صلاحیت کمیته ناظر نیست.

تبصره ۵- پردیس های دانشگاهی، خوابگاه ها، بیمارستان های آموزشی، مراکز بهداشتی- درمانی و اردوگاه ها در حکم محدوده دانشگاه محسوب می شوند و توزیع نشریات دانشگاهی در خارج از محدوده دانشگاه ها، منوط به کسب مجوز از مراجع ذی ربط است.

استعلام: حکم در خصوص توزیع نشریات دانشگاهی در مکان ها (اردوگاه های) خارج از دانشگاه، که به مناسبت های مختلف دانشجویان در آن حضور می یابند (مانند اردوی معارف دانشجویان ورودی جدید) و در خارج از دانشگاه برگزار می گردد، چگونه است؟

پاسخ: با توجه به تبصره ۵ ماده ۱ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی توزیع نشریات دانشگاهی در این محدوده بلامانع است. تبصره ۶- علاوه بر توزیع نشریات دانشگاهی در محل دفتر نشریه یا دفتر تشکل (اعم از تشکل های اسلامی، شوراهای صنفی، انجمن های علمی، کانون های فرهنگی و...) یا دستگاه صاحب امتیاز نشریه، دانشگاه ها موظف به تعیین محل هایی مناسب در داخل محدوده دانشگاه (براساس تعریف تبصره ۵) برای توزیع نشریات دانشگاهی می باشند. توزیع نشریات در خارج از این مکان ها تخلف محسوب می شود.

استعلام: آیا انتشار نشریات به صورت الکترونیکی در فضای خارج از دامنه دانشگاه مجاز می باشد یا خیر؟ مرجع صدور مجوز انتشار نشریات الکترونیکی کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی می باشد یا خیر؟

پاسخ: ۱- بله مجاز است. طبق مصوبه شورای مرکزی ناظر، نشریات الکترونیک مقید به شرایط زمانی و مکانی نشریات چاپی نمی باشند. ۲- مرجع صدور مجوز برای نشریات دانشگاهی الکترونیک، حسب مورد کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه یا شورای مرکزی ناظر بر نشریات وزارت علوم می باشد.

استعلام: آیا تبلیغ نشریه قبل از اخذ مجوز جایز است یا خیر؟

پاسخ: بله جایز است.

استعلام: آیا نشریات دانشجویی مجاز به درج آگهی تبلیغاتی در نشریه به منظور تأمین بخشی از هزینه های خود می باشند؟

پاسخ: بله، جذب و درج آگهی تبلیغاتی از جمله حقوق نشریات دانشگاهی است.

استعلام: اعطای مجوز به نشریات کانون ها و نهادهای دانشجویی دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری چگونه است؟

پاسخ: طبق ماده ۱ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر نشریات، باید مجوز نشریه خود را از کمیته ناظر بر نشریات اخذ نمایند.

استعلام: انتخاب نام و انتشار نشریات به زبان و یا گویش های غیر از زبان فارسی چگونه است؟

پاسخ: صدور پروانه امتیاز انتشار برای نشریات دانشگاهی با هر زبان و هر گویشی بلامانع است. از این رو زبان مورد استفاده در نشریات دانشگاهی اختصاصی به زبان فارسی ندارد. مفاد این مصوبه شامل انتخاب نام نشریه به هر زبان و گویشی نیز می شود. فعالیت این نشریات در حدود ماده ۶ قانون مطبوعات و بند ۴ آن (ایجاد اختلاف مابین اقشار جامعه به ویژه از طریق طرح مسائل قومی و نژادی) می باشد.

استعلام: آیا فرد غیر دانشجو می تواند در نشریه دانشجویی مطلب و مقاله بنویسد؟

پاسخ: بله، بلامانع است.

استعلام: آیا نشریات اجازه دارند تبلیغ نشریه خود را در سطح دانشگاه بر روی بیلبوردهای تبلیغاتی و دیوار دانشگاه نصب نمایند؟

پاسخ: بله، منعی وجود ندارد.

ماده ۲- منظور از دانشگاه در این دستورالعمل کلیه دانشگاه‌ها، مراکز آموزش عالی و مراکز و واحدهای مرتبط دانشگاهی و واحدهای دانشگاهی است.

تبصره- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی از این پس در این دستورالعمل به اختصار «دستگاه» نامیده می‌شوند.

ماده ۳- کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی براساس بند ۱ ماده ۲ ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، در هر دانشگاه کمیته‌ای تحت عنوان «کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی»- که در این دستورالعمل به اختصار «کمیته ناظر» نامیده می‌شود- زیر نظر «شورای فرهنگی دانشگاه» تشکیل می‌شود.

استعلام: نحوه انتخاب رئیس کمیته ناظر بر نشریات در صورت نبودن معاون فرهنگی-اجتماعی و یا معاون دانشجویی-فرهنگی به چه صورت می‌باشد؟

پاسخ: با توجه به ماده ۳ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، که مقرر می‌دارد کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی زیر نظر شورای فرهنگی دانشگاه تشکیل می‌شود، بنابراین ترجیحاً رئیس دانشگاه به عنوان رئیس کمیته انتخاب شود.

ماده ۴- ترکیب کمیته ناظر به شرح زیر است:

معاون دانشجویی فرهنگی دانشگاه (رئیس کمیته)

نماینده تام‌الاختیار و دائم دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه

یک حقوق دان به انتخاب رئیس دانشگاه

سه نفر عضو هیأت علمی دانشگاه به انتخاب شورای فرهنگی دانشگاه

مدیر امور فرهنگی دانشگاه (دبیر کمیته)

سه نفر از مدیران مسئول نشریات دانشگاهی به انتخاب مدیران مسئول نشریات دانشگاه که یک نفر از ایشان عضو علی‌البدل محسوب می‌شود.

مصوبه: تا زمانی که رابطه عضو اصلی با شورای ناظر بر نشریات به طور کامل قطع نشده باشد، عضو علی‌البدل حق رأی در جلسات را نخواهد داشت.

مصوبه: مصوب گردید از عضو علی‌البدل منتخب مدیران مسئول، جهت حضور بدون حق رأی در جلسات دعوت به عمل آید.

استعلام: اگر مدیر مسئول یک نشریه که عضویت در کمیته ناظر نشریات دارد، از سمت خود کناره‌گذاشته شود، آیا می‌تواند عضو کمیته ناظر باقی

بماند؟

پاسخ: در صورتی که نماینده مدیران مسئول در کمیته ناظر یا شورای مرکزی ناظر از مدیر مسئولی نشریه خود کناره‌رفته و بلافاصله مدیر مسئول نشریه دیگری شود، ادامه عضویت وی در کمیته ناظر یا شورای مرکزی ناظر بلامانع است.

استعلام: آیا می‌توان از افرادی غیر از اعضای کمیته ناظر مانند نماینده بسیج دانشجویی و یا حراست و یا دیگر افراد جهت شرکت در جلسات کمیته

ناظر بر نشریات دانشگاهی دعوت نمود؟

پاسخ: خیر، ترکیب اعضای کمیته ناظر همان است که در ماده ۴ دستورالعمل آمده است.

استعلام: اعضای هیأت علمی کمیته ناظر بر نشریات از چه مرجعی معرفی می‌شوند؟

پاسخ: طبق دستورالعمل اجرایی تمام اعضای شورای فرهنگی دانشگاه می‌توانند اعضای پیشنهادی را معرفی می‌نمایند.

استعلام: نهادهایی در دانشگاه - که عضویت در کمیته ناظر بر نشریات ندارند - تقاضای دریافت کلیه صورت جلسات کمیته ناظر را دارند. آیا کمیته ناظر موظف به این کار می باشد؟
پاسخ: خیر، مکلف نیست.

استعلام: آیا با توجه به ساختار معاونت فرهنگی و اجتماعی و ایجاد دو مدیریت «امور فرهنگی-اجتماعی» و «برنامه ریزی و نظارت فرهنگی» امکان واگذاری دبیری کمیته ناظر به مدیریت برنامه ریزی و نظارت فرهنگی وجود دارد؟
پاسخ: مطابق بند ۵ ماده «۴» دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی «دبیر کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه، مدیر امور فرهنگی دانشگاه است.

تبصره ۱- دانشگاه هایی که این کمیته در آنها تشکیل نشده است یک ماه فرصت دارند تا انتخابات نمایندگان مدیران مسئول را برگزار کنند و طی این یک ماه کمیته می تواند بدون حضور نمایندگان مدیران مسئول نشریات دانشگاهی تشکیل شود.
تبصره ۲- شیوه نامه انتخاب نمایندگان مدیران مسئول نشریات دانشگاهی توسط شورای مرکزی ناظر هر دستگاه (ماده ۸) تصویب خواهد شد.

استعلام: چنانچه مدیرمسئول نشریه دانشجویی تغییر یابد و نشریه در یک سال اخیر حداقل یک شماره منتشر شده باشد، آیا مدیرمسئول جدید که در دوره مسئولیت او هیچ شمارهای از نشریه منتشر نشده است، حق رأی دادن و یا کاندیداتوری در انتخابات کمیته ناظر بر نشریات را دارد؟
پاسخ: بله، شرکت مدیرمسئول در انتخابات و یا کاندیداتوری وی بلامانع است.
تبصره ۳- معاونت دانشجویی و فرهنگی هر دانشگاه موظف است براساس شیوه نامه مصوب شورای مرکزی ناظر نسبت به برگزاری انتخابات جهت تعیین نمایندگان مدیران مسئول اقدام کند.

مصوبه: در خصوص نحوه انتخاب مدیران مسئول نشریات دانشجویی دانشگاه های ستادی (پیام نور، جامع علمی-کاربردی، فرهنگیان و فنی و حرفه ای) بر اساس شیوه نامه برگزاری انتخابات نمایندگان مدیران مسئول نشریات دانشگاهی در کمیته های ناظر بر نشریات دانشگاه ها و شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی، هر یک از دانشگاه های فوق به صورت یک دانشگاه واحد در نظر گرفته می شوند و انتخابات نمایندگان مدیران مسئول در کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه متبوع به صورت متمرکز برگزار می شود.
تبصره ۴- اعضای انتخابی کمیته ناظر برای مدت یک سال با ابلاغ رئیس دانشگاه انتخاب می شوند.
تبصره ۵- چنانچه نماینده اصلی مدیران مسئول عضو کمیته ناظر بر اساس شیوه نامه مصوب شورای مرکزی ناظر، شرایط عضویت در کمیته ناظر را از دست بدهد عضو علی البدل جایگزین وی خواهد شد.
تبصره ۶- دبیرخانه کمیته ناظر در حوزه معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه مستقر و با مسئولیت دبیر، متولی انجام امور اداری و اجرایی کمیته ناظر است.

استعلام: وضعیت حضور اعضای علی البدل دانشجویی کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه چگونه باید باشد؟
پاسخ: عضو علی البدل به غیر از حق رأی، از کلیه حقوق حضور در جلسات کمیته ناظر برخوردار است.
استعلام: آیا نشریه دانشجویی می تواند مهر ویژه خود را داشته باشد و از آن استفاده کند؟
پاسخ: بله. بلامانع است.

ماده ۵- جلسات کمیته ناظر ماهانه یکبار با دعوت مکتوب از کلیه اعضا تشکیل می شود. جلسات با حضور حداقل سه نفر از اعضای دارای حق رأی، رسمی است و مصوبات آن نیز با رأی اکثریت معتبر است. ضروری است دعوتنامه اعضای جلسه حداقل سه روز پیش از موعد جلسه با اعلام دستور جلسه توسط دبیر کمیته ارسال شود.

تبصره ۱- در صورتیکه هر یک از اعضا، شاکی خصوصی یا مشکلی عنه باشد، در زمان رسیدگی به شکایت مطروحه، حق رأی نخواهد داشت.
تبصره ۲- دبیرخانه کمیته ناظر موظف است صورتجلسات کمیته را به طور مرتب به دبیرخانه شورای مرکزی ناظر هر دستگاه ارسال کند.
استعلام: آیا امکان ارسال صورت جلسات کمیته ناظر به حراست دانشگاه و سایر نهادها، وجود دارد؟

پاسخ: به استناد تبصره ۲ ماده ۵ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر نشریات دانشگاهی، دبیرخانه کمیته ناظر تنها موظف به ارسال صورتجلسات به شورای مرکزی ناظر بر نشریات وزارت علوم بوده و بر این اساس امکان ارسال صورتجلسات کمیته ناظر به سایر سازمان ها و یا بخش ها و نهادهای دانشگاهی از جمله حراست دانشگاه وجود ندارد و چنین اقدامی مطابق با مقررات نیست.

تبصره ۳- در موارد خاص بنا به نظر رئیس کمیته، جلسه ویژه می‌تواند با دعوت شفاهی یا کتبی وی از اعضای جلسه و بدون در نظر گرفتن ارسال دعوتنامه معمول به صورت فوق‌العاده و فوری (حتی در همان روز) تشکیل شود.

ماده ۶- وظایف کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی به شرح زیر است:

بررسی درخواست و صدور مجوز انتشار مطابق بخش دوم این دستورالعمل نظارت بر عملکرد نشریات دانشگاهی و تذکر اولیه در صورت لزوم رسیدگی به تخلفات و شکایات ناشی از عملکرد نشریات دانشگاهی مطابق بخش ۶ این دستورالعمل نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل، مصوبات و شیوه‌نامه‌های شورای مرکزی ناظر بررسی محتوایی نشریات دانشگاه در جلسه ماهیانه کمیته ناظر و ارسال نتایج آن به شورای مرکزی ناظر برگزاری دوره‌های آموزشی برای متقاضیان نشریات دانشجویی اعم از صاحبان امتیاز، مدیران مسئول، سردبیران و سایر عوامل اجرایی بر اساس برنامه آموزشی شورای مرکزی ناظر.

مصوبه: درمورد دانشجویان اقلیت، داشتن نشریه طبق هیچ کدام از بندهای آیین نامه، تخلف محسوب نمی‌شود و هیچ ممانعتی در این مورد وجود ندارد.

استعلام: کمیته ناظر در تصویب نام نشریه میبایست چه ملاک و معیارهایی را در نظر گیرد؟

پاسخ: ملاک و معیار در تمامی تصمیم‌گیری‌های کمیته ناظر، مصوبه ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی و دستورالعمل اجرایی آن است و انتخاب نام نشریه در چارچوب این مقررات بر عهده متقاضی انتشار نشریه است.

استعلام: آیا همه نهادها و تشکل‌های دانشگاه جهت انتشار نشریه دانشگاهی می‌بایست از کمیته ناظر اخذ مجوز کنند؟

پاسخ: بله. با توجه به ماده ۱ و بند ۱ ماده ۶ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر نشریات دانشگاهی، کلیه نشریاتی که از سوی هر یک از دانشجویان، تشکل‌ها و نهادهای دانشگاهی، استادان و اعضای هیأت علمی یا گروهی از ایشان در دانشگاه‌ها منتشر و در محدوده دانشگاه توزیع شوند، نشریات دانشگاهی محسوب شده و مرجع صدور مجوز آنها حسب مورد کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه مربوطه یا شورای مرکزی ناظر بر نشریات وزارت علوم است.

ماده ۷- شورای فرهنگی هر دانشگاه مرجع تجدید نظر در تصمیمات و آرای کمیته ناظر همان دانشگاه است.

ماده ۸- براساس بند ۴ ماده ۲ ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، در هر دستگاه شورایی با عنوان «شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی» که در این دستورالعمل به اختصار «شورای مرکزی ناظر» نامیده می‌شود، تشکیل می‌گردد.

ماده ۹- ترکیب شورای مرکزی ناظر به شرح زیر است:

معاون فرهنگی دستگاه متبوع (رئیس شورا)

معاون مطبوعاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

معاون فرهنگی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها یا نماینده تام‌الاختیار رئیس نهاد

یک نفر حقوق‌دان به انتخاب معاون فرهنگی دستگاه متبوع

مدیرکل امور فرهنگی دستگاه متبوع (دبیر شورا)

سه نفر از مدیران مسئول نشریات دانشگاهی به انتخاب مدیران مسئول نشریات دانشگاه‌های کشور که یک نفر از آنها عضو علی‌البدل محسوب می‌شود.

استعلام: در دانشگاه‌هایی که معاونت دانشجویی و فرهنگی به تفکیک وجود دارند ریاست کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی با کدام معاونت است؟

پاسخ: در این دسته از دانشگاه‌ها، ریاست کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی با معاونت فرهنگی است.

تبصره ۱- در صورت نبودن پست معاون فرهنگی یا مدیرکل امور فرهنگی یا عناوین مشابه انتخاب رئیس و دبیر شورا بر عهده رئیس دستگاه و در سطح معاونان و مدیران کل دستگاه می‌باشد.

تبصره ۲- دبیر شورا طبق شیوه‌نامه مصوب شورای مرکزی ناظر، نسبت به برگزاری انتخابات نمایندگان مدیران مسئول نشریات دانشگاهی جهت عضویت در شورای مرکزی ناظر اقدام خواهد کرد.

مصوبه: در خصوص نحوه انتخاب مدیران مسئول نشریات دانشجویی دانشگاه های ستادی (پیام نور، جامع علمی-کاربردی، فرهنگیان و فنی و حرفه ای) بر اساس شیوه نامه برگزاری انتخابات نمایندگان مدیران مسئول نشریات دانشگاهی در کمیته های ناظر بر نشریات دانشگاه ها و شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی، هر یک از دانشگاه های فوق به صورت یک دانشگاه واحد در نظر گرفته می شوند و انتخابات نمایندگان مدیران مسئول در کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه متبوع به صورت متمرکز برگزار می شود.

استعلام: آیا انتخابات کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه را میتوان به صورت الکترونیکی برگزار کرد؟

پاسخ: فعلا با توجه به عدم پیش بینی در شیوه نامه برگزاری انتخابات نمایندگان مدیران مسئول در کمیته های ناظر و شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی، منع قانونی دارد.

تبصره ۳- اعضای انتخابی شورای مرکزی ناظر برای مدت یک سال با ابلاغ رئیس شورا انتخاب می شوند.

تبصره ۴- چنانچه نماینده اصلی مدیران مسئول عضو شورای مرکزی ناظر شرایط عضویت در شورا را- براساس شیوه نامه مصوب شورای مرکزی ناظر- از دست بدهد عضو علی البدل جایگزین وی خواهد شد. مسئولیت تشخیص استمرار شرایط عضویت نماینده مدیران مسئول بر عهده دبیر شورا است.

استعلام: حضور اعضای دانشجویی کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی دارای حکم انضباطی در جلسات کمیته مجاز است؟

پاسخ: وفق ماده ۱۴ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر نشریات دانشگاهی، تا زمانی که عضو دانشجویی کمیته ناظر، شرایط مدیر مسئولی نشریه را از دست نداده است، می تواند در جلسات حضور داشته باشد. ضمنا ملاک، حکم انضباطی قطعیت یافته است.

تبصره ۵- دبیرخانه شورای مرکزی ناظر در اداره کل امور فرهنگی وزارت یا دستگاه متبوع یا عناوین مشابه مستقر و دبیر شورای مرکزی ناظر متولی انجام امور اداری و اجرایی شورا است.

ماده ۱۰- وظایف و اختیارات شورای مرکزی ناظر به شرح زیر است:

سیاست گذاری در حوزه کلان نشریات دانشگاهی رسیدگی به اعتراضات در خصوص عدم صدور مجوز نشریات دانشگاهی تجدید نظر در تصمیمات شورای فرهنگی دانشگاه در خصوص نشریات دانشگاهی رسیدگی به اعتراضات ناشی از تصمیمات و عملکرد شورای فرهنگی دانشگاه در زمینه نشریات دانشگاهی تدوین شیوه نامه های اجرایی تفسیر مفاد دستورالعمل حاضر نظارت بر عملکرد کمیته های ناظر بر نشریات دانشگاه ها ایجاد وحدت رویه بین کمیته های ناظر دانشگاه ها تدوین برنامه آموزشی برای متقاضیان نشریات دانشگاهی اخذ و بررسی نتایج گزارش محتوایی نشریات دانشگاهی از کمیته های ناظر و ارائه آن به رییس دستگاه.

استعلام: آیا کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه می تواند نشریه ای را به خاطر عدم درج نام نویسنده مطلب و عدم درج منبع مطلب نوشته شده در نشریه مورد مؤاخذه قرار دهد؟

پاسخ: خیر.

استعلام: آیا مصوبات کمیته ناظر بر نشریات را شورای فرهنگی دانشگاه باید تأیید کند یا نیازی به تأیید شورا نمی باشد؟

پاسخ: ضرورتی ندارد، مصوبات تنها در صورت شکایت یا اعتراض یا تجدیدنظرخواهی یا اختلاف به شورای فرهنگی ارجاع داده میشود.

استعلام: آیا شورای فرهنگی دانشگاه با وجود مخالفت کمیته ناظر بر نشریات مبنی بر صدور مجوز برای نشریه می تواند مجوز نشریه صادر کند؟

پاسخ: به استناد ماده ۷ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، شورای فرهنگی هر دانشگاه مرجع تجدیدنظر در تصمیمات و آرای کمیته ناظر همان دانشگاه می باشد.

تبصره- مصوبات شورای مرکزی ناظر قطعی و لازم الاجرا است.

ماده ۱۱- جلسات شورای مرکزی ناظر حداقل هر ۲ ماه یک بار با دعوت مکتوب از کلیه اعضا یک هفته قبل از زمان جلسه با اعلام دستور جلسه توسط دبیر شورا تشکیل می شود و جلسات با حضور حداقل ۵ تن از اعضای دارای حق رأی، رسمی و مصوبات آن با رأی اکثریت معتبر است.

بخش دوم: نحوه درخواست مجوز و شرایط انتشار نشریات دانشگاهی

ماده ۱۲- متقاضی امتیاز انتشار نشریه دانشگاهی باید درخواست کتبی خود را با اعلام مشخصات خود و مدیر مسئول، سردبیر، نام نشریه، زمینه و ترتیب انتشار (موضوع ماده ۱) به انضمام تصریح به پایبندی به قانون اساسی، قوانین موضوعه و این دستورالعمل، به دبیرخانه کمیته ناظر طبق فرم پیوست شماره ۱ تسلیم کند.

مصوبه: صاحب امتیاز حقوقی، اعم از هر تشکل و نهاد دانشجویی و دانشگاهی، می تواند صاحب امتیاز چند نشریه باشد.

مصوبه: سایت ها و وبلاگ های دانشجویی که از آرم و نشان دانشگاه استفاده می کنند جزو نشریات الکترونیک محسوب می شوند و برای انتشار نشریه بر روی سایت، وبلاگ و یا لوح فشرده نیازی به اخذ دوباره مجوز نیست.

استعلام: آیا به دلیل مشابهت اسمی یک نشریه دانشجویی با یک نشریه سراسری لزومی به تغییر نام نشریه وجود دارد یا خیر؟

پاسخ: خیر، نام متشکل از لوگو، اسم، محدوده فعالیت و ... است. اگر بین دو نشریه تشابه کامل وجود داشته باشد، ذی نفع (صاحب امتیاز نشریه ای که پیشتر امتیاز انتشار دریافت داشته) می تواند تغییر نام نشریه جدید را از کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه درخواست نماید.

استعلام: لوگوی یک نشریه از نظر حقوقی متعلق به صاحب امتیاز است یا مدیر مسئول یا هر دوی آنها؟

پاسخ: نام و لوگوی یک نشریه از نظر حقوقی متعلق به صاحب امتیاز است.

استعلام: آیا دست اندرکاران نشریه میتوانند از بیش از یک دانشگاه باشند؛ مثلاً صاحب امتیاز از دانشگاه الف، مدیر مسئول از دانشگاه ب و سردبیر از دانشگاه ج باشد؟

پاسخ: خیر، زیرا امکان رسیدگی به تخلفات احتمالی مدیرمسئول توسط دانشگاه صادر کننده مجوز نشریه وجود ندارد.

استعلام: اعضای دست اندرکار در انتشار ویژه نامه ها (که تحت عنوان یک نشریه منتشر میشوند) باید اعضای همان نشریه باشند؟

پاسخ: تصمیم گیری در این خصوص بر عهده مسئولان نشریه است.

استعلام: آیا صاحب امتیاز باید حداقل ۵ اسم به ترتیب اولویت برای نام نشریه به کمیته ناظر پیشنهاد دهد یا خیر؟

پاسخ: خیر لزومی ندارد.

استعلام: آیا شخصی که از کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه مجوز نشریه دریافت نموده است برای نشر الکترونیکی نیز باید جداگانه مجوز بگیرد؟

پاسخ: در فرض سؤال متقاضی باید با تکمیل فرم اعمال تغییرات، افزودن نشر الکترونیک را به مجوز نشریه خود تقاضا نماید.

استعلام: آیا نشریات اجازه دارند که نشریه خود را در فضای مجازی منتشر کنند؟ در صورت انتشار بدون مجوز، تنبیهات در این خصوص چگونه خواهد بود؟

بود؟

پاسخ: بله. نظارت بر انتشار هرگونه محتوا به صورت الکترونیک بدون اخذ مجوز از کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه در صلاحیت این کمیته نمی باشد.

استعلام: مجوز نشریه دانشجویی انجمن اسلامی دانشجویان دانشگاه در سال ۱۳۹۱ لغو شده است. این تشکل در سال ۱۳۹۴ پس از دریافت امتیاز انتشار نشریه ای با همان نام، بنای انتشار آن را دارد. در خصوص شروع شماره گذاری نشریه از شماره ۱ یا ادامه شماره های قبل اعلام نظر فرمایید.

پاسخ: نشریه تشکل مورد نظر باید از شماره اول منتشر شود.

تبصره ۱- زمینه انتشار نشریه ای که صاحب امتیاز آن شخص حقوقی است نباید مغایرتی با اساسنامه آن تشکل یا نهاد داشته باشد.

تبصره ۲- نشریات دانشجویی موظفند صرفاً در زمینه هایی که مجوز اخذ کرده اند به فعالیت بپردازند.

استعلام: آیا لازم است محتوای ویژه نامه متناسب با زمینه انتشار باشد؟

پاسخ: بله

استعلام: آیا تشکل ها، کانون ها و نهادهای حقوقی دانشجویی می توانند بیش از یک نشریه منتشر نمایند؟

پاسخ: با رعایت مفاد تبصره یک و دو ماده ۱۲ و به شرط رعایت محدودیت و شرایط مدیر مسئول و سردبیر انتشار بیش از یک نشریه منعی ندارد.

استعلام: با توجه به تبصره ۲ ماده ۱۲ دستورالعمل اجرایی در صورتی که نشریه ای تخلف کند مطابق کدام ماده با آن باید برخورد شود؟

پاسخ: در مرتبه نخست طبق بند ۲ ماده ۶ دستورالعمل (تذکر اولیه) و در صورت تکرار، طبق مراتب تنبیه مقرر در ماده ۳۷ دستورالعمل اقدام گردد.

تبصره ۳- متقاضی امتیاز انتشار گاهنامه باید حداقل و حداکثر زمان انتشار نشریه خود را در درخواست کتبی خود مشخص نماید.

استعلام: حداقل و حداکثر زمانی که در فرم درخواست مجوز نشریه برای گاهنامه تعیین شده چقدر است؟

پاسخ: انتخاب حداقل و حداکثر برای ترتیب انتشار گاهنامه، با متقاضی امتیاز انتشار نشریه است.

ماده ۱۳- متقاضی امتیاز نشریه باید دارای شرایط زیر باشد:

۱- یکی از دانشجویان یا اعضای هیأت علمی به عنوان شخص حقیقی یا تشکل، نهاد، انجمن، کانون، یا یکی از بخش‌های دانشگاه یا هر شخص حقوقی دیگر در دانشگاه

مصوبه: به استناد بند ۱ ماده ۱۳ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، مادامی که دانشجو فارغ التحصیل نشده است، می‌تواند از حق داشتن مجوز نشریه برخوردار باشد.

استعلام: آیا تشکل‌های غیراداری کارمندی از جمله شورای صنفی کارمندان، حق انتشار نشریات دانشگاهی را دارند؟

پاسخ: با توجه به بند یک ماده ۱۳ که مقرر می‌دارد متقاضی امتیاز نشریه می‌تواند یکی از دانشجویان یا اعضای هیأت علمی به عنوان شخص حقیقی یا تشکل، نهاد، انجمن، کانون یا یکی از بخش‌های دانشگاه یا هر شخص حقوقی دیگر باشد، این گونه تشکل‌ها نیز حق انتشار نشریه دانشگاهی را دارند.

استعلام: آیا امکان صدور مجوز نشریه برای دانشجویانی که در کمتر از شش ماه فارغ التحصیل می‌شوند، وجود دارد؟

پاسخ: به استناد بند ۱ ماده ۱۳ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر نشریات دانشگاهی، مادامی که دانشجو فارغ التحصیل نشده است، می‌تواند از حق داشتن مجوز نشریه برخوردار باشد.

۲- عدم محکومیت منجر به توبیخ کتبی و درج در پرونده یا بالاتر در مورد دانشجویان و انفصال موقت از خدمت در مورد اعضای هیأت

علمی

تبصره ۱- افراد مشمول بند ۲ پس از یک سال از تاریخ اتمام محرومیت می‌توانند به عنوان صاحب امتیاز نشریات دانشگاهی فعالیت کنند و در صورت محکومیت مجدد به طور دائم محروم می‌شوند.

استعلام: در تبصره ۱ ماده «۱۳ دانشجویی که سابقه محکومیت داشته، پس از یک سال از تاریخ اتمام محرومیت می‌تواند به عنوان صاحب امتیاز فعالیت کند و در صورت محکومیت مجدد به طور دائم محروم می‌شود.» سوال این است که محکومیت مطرح در این ماده مربوط به مقطع فعلی دانشجو است یا شامل مقاطع پیشین وی نیز می‌گردد؟ به عبارت دیگر دانشجوی دوره دکتری که متقاضی انتشار نشریه است اما یک بار در دوره کارشناسی و یک بار در دوره کارشناسی ارشد محکومیت داشته باشد، می‌تواند مجوز انتشار دریافت نماید؟

پاسخ: محرومیت و یا محکومیت مندرج در تبصره ۱ ماده ۱۳ و تبصره ۳ ماده ۱۴ با نظر به بند ۲ ماده ۱۳ و بند ۲ ماده ۱۴ و تبصره ۵ آن درباره صاحب امتیاز، مدیرمسئول و سردبیر نشریات دانشگاهی، ناظر بر مقطع تحصیلی کنونی است و لفظ «دائماً» مندرج در ذیل تبصره ۱ ماده ۱۳ و تبصره ۳ ماده ۱۴، ناظر به همان مقطع تحصیلی است و قابل استناد در مقطع یا مقاطع تحصیلی بعدی نمی‌باشد.

تبصره ۲- در صورتی که صاحب امتیاز یکی از شرایط فوق را از دست بدهد، ظرف یک ماه پس از ابلاغ کمیته ناظر می‌تواند درخواست انتقال امتیاز نشریه را به شخص واجد شرایط دیگر به کمیته ناظر ارسال کند، در غیر این صورت امتیاز نشریه لغو می‌شود. کمیته ناظر موظف است ظرف مدت ۲ هفته از تاریخ وصول درخواست متقاضی، نظر خود را اعلام کند.

استعلام: آیا استفاده از نام نشریاتی که سال‌ها قبل فعالیت داشته و به دلیل فارغ التحصیل شدن یا عدم معرفی جایگزین مدتی فعال نبوده اند، برای متقاضی جدید مجاز است؟

پاسخ: در صورت لغو امتیاز انتشار نشریه قبلی به یکی از دلایل قانونی مندرج در مواد ۱۳ یا ۱۴ یا ۲۴ یا ۲۵، استفاده از نام آن برای متقاضی انتشار نشریه جدید بلامانع است.

استعلام: در بخش نحوه درخواست مجوز و شرایط انتشار نشریات دانشگاهی و ماده ۱۳ مربوط به شرایط متقاضی امتیاز نشریه هیچ اشاره‌ای به سوابق تحصیلی دانشجو نشده است. آیا شرط عدم سابقه مشروطی برای صاحب امتیاز نیز وجود دارد؟

پاسخ: شرایط لازم برای تصدی سمت صاحب امتیاز نشریه دانشگاهی، همان است که در ماده ۱۳ دستورالعمل ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی آمده است.

استعلام: آیا اعطای مجوز نشریه به متقاضیان متعدد ممکن است؟

پاسخ: مستند به تفسیر بند ۱ ماده ۱۳ و هم چنین ماده ۱ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر نشریات دانشگاهی، اعطای مجوز به متقاضیان متعدد اصولاً با مانعی مواجه نیست و چنانچه بدون توجه به مقررات ماده ۱۳ مجوزی صادر شده باشد، مستنداً به تبصره ۲ همان ماده، لغو امتیاز امکان نخواهد داشت. در صورت تعدد صاحبان امتیاز، تصرف آن‌ها در امور نشریه تابع قواعد تصرف در اموال مشاع خواهد بود.

ماده ۱۴- شرایط مدیر مسئول به شرح زیر است:

۱- دانشجو بودن یا عضویت در هیأت علمی یا مدیر یکی از واحدهای اداری همان دانشگاه
استعلام: آیا مدیران مسئول نشریاتی که طبق دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی از اعضای هیأت علمی و یا مسئول امور اداری واحدهای دانشگاهی می باشند، می توانند به عنوان کاندیدا معرفی شوند و یا دارای حق رأی باشند؟
پاسخ: طبق بند ۱ ماده ۱۴ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، مدیرمسئول می تواند دانشجو یا عضو هیأت علمی و یا مدیر یکی از واحدهای اداری باشد در نتیجه می تواند به عنوان کاندیدا هم معرفی شده و حق رأی نیز داشته باشد.

۲- عدم محکومیت منجر به توبیخ کتبی و درج در پرونده یا بالاتر در مورد دانشجویان، انفصال موقت از خدمت در مورد اعضای هیأت علمی و عدم محکومیت منجر به توبیخ کتبی و درج در پرونده یا بالاتر در کمیته تخلفات اداری برای کارکنان.

استعلام: آیا دریافت تذکر کتبی از کمیته ناظر موجب نقض (یا از دست دادن) شرط مندرج در بند ۲ ماده ۱۴ ۴۸ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی می شود؟

پاسخ: به استناد بند ۲ ماده ۱۴ و مفاد ماده ۴۰ (بخش تنبیهات) دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، تذکر کتبی در پرونده انضباطی درج نمی شود. در نتیجه محرومیتی برای ادامه فعالیت نشریه ایجاد نمی کند.

۳- عدم سابقه مشروطی برای دو نیم سال متوالی یا سه نیم سال متناوب برای دانشجویان در هنگام معرفی به عنوان مدیر مسئول.

استعلام: چنانچه دانشجویی در سوابق تحصیلی خود دارای یک ترم مشروطی است، پس از اخذ مجوز و فعالیت در نشریه به عنوان مدیر مسئول، در ترم متوالی بعد نیز مشروط گردد وضعیت مدیر مسئولی وی چگونه خواهد بود؟

پاسخ: طبق بند ۳ ماده ۱۴ دستورالعمل، عدم سابقه مشروطی بیش از دو نیم سال متوالی یا سه نیم سال متناوب، تنها در هنگام معرفی فرد به عنوان مدیرمسئول یا سردبیر شرط است و پس از آن، اثری در امتیاز انتشار نشریه ای که قبلاً صادر شده ندارد.

استعلام: آیا مشروط بودن و یا محکومیت قطعی انضباطی در مقاطع تحصیلات تکمیلی پیوسته درخواست دهنده، در صدور مجوز نشریه موثر است؟
پاسخ: در صورتی که مشروط بودن یا محکومیت قطعی انضباطی دانشجویان مقاطع تحصیلات تکمیلی پیوسته، مشخصاً مربوط به مقطع پیشین باشد، در صور مجوز نشریه بلا اثر است.

۴- گذراندن دو نیم سال تحصیلی و حداقل ۲۸ واحد درسی (دوره های کاردانی و کارشناسی). دانشجویان کارشناسی و کارشناسی ارشد ناپیوسته و دکتری از شمول این بند مستثنی هستند.

استعلام: در دستورالعمل اجرایی در بخش شرایط صاحب امتیاز، مدیر مسئول، و سردبیر قید شده است «دو نیمسال تحصیلی و حداقل ۲۸ واحد درسی گذرانده شود» آیا هر دو با هم ملاک می باشد؟ یعنی اگر دانشجویی دو نیم سال تحصیلی را گذرانده باشد و در این دو نیمسال موفق به گذراندن ۲۸ واحد درسی نشده باشد، تکلیف چیست؟

پاسخ: طبق ماده ۱۴، بند ۴، یکی از شرایط مدیر مسئول گذراندن دو نیم سال تحصیلی و حداقل ۲۸ واحد درسی می باشد که طبق مقررات آموزشی حداقل واحد برای احتساب نیم سال (ترم) ۱۴ واحد است، لذا فرد باید دو ترم و ۲۸ واحد درسی را گذرانده باشد.

۵- عدم شهرت به فساد اخلاق.

استعلام: با توجه به بند ۵ ماده ۱۴، آیا جهت تعیین عدم شهرت به فساد اخلاقی مدیر مسئول و سردبیر، می بایست از حراست دانشگاه استعلام گردد یا خیر؟

پاسخ: خیر، تحقیق و تفحص در امور شخصی افراد به هرنحو ممنوع است.

استعلام: آیا استفاده از نام نشریاتی که سال ها قبل فعالیت داشته و به دلیل فارغ التحصیل شدن یا عدم معرفی جایگزین مدتی فعال نبوده اند، برای متقاضی جدید مجاز است؟

پاسخ: در صورت لغو امتیاز انتشار نشریه قبلی به یکی از دلایل قانونی مندرج در مواد ۱۳ یا ۱۴ یا ۲۴ یا ۲۵، استفاده از نام آن برای متقاضی انتشار نشریه جدید بلامانع است.

تبصره ۱- شهرت به فساد اخلاق صرفاً با اجماع کلیه اعضای کمیته ناظر قابل احراز است.

استعلام: آیا دانشجوی سنواتی می تواند درخواست نشریه داشته باشد یا مدیرمسئول و سردبیر نشریه باشد؟

پاسخ: طبق تبصره ۱ ماده ۱۴ تا زمانی که دانشجو فارغ التحصیل نشده است، می تواند درخواست مجوز نشریه داشته باشد.

تبصره ۲- مدیر واحد اداری فقط می تواند مدیر مسئول نشریه اداره متبوع خود باشد.

تبصره ۳- افراد مشمول بند ۲ پس از یک سال از تاریخ اتمام محرومیت می‌توانند به عنوان مدیر مسئول نشریات دانشگاهی فعالیت کنند و در صورت محکومیت مجدد این افراد به طور دائم محروم می‌شوند.

استعلام: در تبصره ۱ ماده ۱۳ «دانشجویی که سابقه محکومیت داشته، پس از یک سال از تاریخ اتمام محرومیت می‌تواند به عنوان صاحب امتیاز فعالیت کند و در صورت محکومیت مجدد به طور دایم محروم می‌شود.» سوال این است که محکومیت مطرح در این ماده مربوط به مقطع فعلی دانشجو است یا شامل مقاطع پیشین وی نیز می‌گردد؟ به عبارت دیگر دانشجوی دوره دکتری که متقاضی انتشار نشریه است اما یک بار در دوره کارشناسی و یک بار در دوره کارشناسی ارشد محکومیت داشته باشد، می‌تواند مجوز انتشار دریافت نماید؟

پاسخ: محرومیت و یا محکومیت مندرج در تبصره ۱ ماده ۱۳ و تبصره ۳ ماده ۱۴ با نظر به بند ۲ ماده ۱۳ و بند ۲ ماده ۱۴ و تبصره ۵ آن درباره صاحب امتیاز، مدیرمسئول و سردبیر نشریات دانشگاهی، ناظر بر مقطع تحصیلی کنونی است و لفظ دایم مندرج در ذیل تبصره ۱ ماده ۱۳ و تبصره ۳ ماده ۱۴، ناظر به همان مقطع تحصیلی است و قابل استناد در مقطع یا مقاطع تحصیلی بعدی نمی‌باشد.

تبصره ۴- در صورتی که مدیر مسئول یکی از شرایط را از دست بدهد، صاحب امتیاز موظف است ظرف یک ماه مدیر مسئول جدید را به کمیته ناظر معرفی کند، در غیر این صورت امتیاز نشریه لغو می‌شود. کمیته ناظر موظف است ظرف مدت ۲ هفته در این خصوص اعلام نظر کند.

استعلام: آیا مدیرمسئول نشریه ای که عضو کمیته ناظر دانشگاه است و این نشریه به دلیل انتشار مطالب خلاف عفت عمومی توقیف شده می‌تواند هم چنان به عنوان مدیرمسئول در جلسات کمیته ناظر شرکت کند؟

پاسخ: با توجه به اینکه حکم صادره، مربوط به نشریه می‌باشد نه مدیرمسئول، بنابراین عضویت مدیرمسئول در جلسات بلامانع است.

تبصره ۵- سردبیر نشریه باید کلیه شرایط فوق را دارا باشد.

استعلام: در صورتی که یکی از مسئولان واحدهای اداری دانشگاه هیأت علمی و کارمند نباشد، ولی دارای قرارداد پژوهشی باشد، آیا می‌تواند صاحب امتیاز یا مدیر مسئول یا سردبیر شود؟

پاسخ: طبق بند ۱ ماده ۱۴ و تبصره های ۲ و ۵ آن هر یک از مدیران واحدهای اداری دانشگاه می‌تواند صرفاً مدیر مسئول یا سردبیر نشریه دانشگاهی اداره متبوع خود باشد.

استعلام: حضور اعضای دانشجویی کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی دارای حکم انضباطی در جلسات کمیته مجاز است؟

پاسخ: وفق ماده ۱۴ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر نشریات دانشگاهی، تا زمانی که عضو دانشجویی کمیته ناظر، شرایط مدیر مسئولی نشریه را از دست نداده است، می‌تواند در جلسات حضور داشته باشد. ضمناً ملاک، حکم انضباطی قطعیت یافته است.

استعلام: آیا باید مدیرمسئول نشریه دانشگاهی که صاحب امتیاز آن تشکل است، از میان اعضای شورای مرکزی همان تشکل باشد؟

پاسخ: خیر، الزامی به انتخاب شدن ایشان از بین اعضای شورای مرکزی تشکل صاحب امتیاز نشریه نیست.

ماده ۱۵- انتشار نخستین شماره نشریه منوط به طی دوره آموزشی و اخذ گواهی پایان دوره توسط صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر و براساس برنامه آموزشی مصوب شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی است.

استعلام: آیا شرکت در دوره های آموزشی برای صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر نشریاتی که قبل از ابلاغ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی داری مجوز بوده اند الزامی است؟

پاسخ: با توجه به ماده ۱۵ و ۴۹ دستورالعمل اجرایی شرکت در دوره های آموزشی الزامی و در صورت عدم گذراندن دوره آموزشی فوق، مطابق تبصره ماده ۴۹ عمل گردد.

استعلام: آیا انتشار نشریات دانشجویی که در گذشته مجوز گرفته و هنوز مجوز آنها باطل نگردیده است، منوط به حضور در کارگاه آموزشی می‌باشد؟

پاسخ: مستنداً به ماده ۱۵ دستورالعمل، تنها انتشار نخستین شماره یک نشریه منوط به گذراندن دوره آموزشی است.

استعلام: آیا برای اعطای مجوز مدیر مسئولی و سردبیری نشریات، شرط داشتن فعالیت نشریاتی (فعالیت در نشریات دیگر به عنوان نویسنده یا هیأت تحریریه) را میتوان جزو شروط اعطای مجوز در نظر گرفت؟

پاسخ: خیر، بر اساس ماده ۱۵ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی انتشار نخستین شماره نشریه منوط به طی دوره آموزشی و اخذ گواهی پایان دوره توسط صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر بر اساس برنامه آموزشی مصوب شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی است.

استعلام: در صورتی که مدیر مسئول یا سردبیر از اساتید دانشگاه باشند آیا لزومی به گذراندن کارگاه آموزشی نشریات و اخذ گواهی است؟ پاسخ: این افراد ملزم هستند طی نام‌های اطلاع از مقررات و التزام به آن‌ها را متعهد شوند. همچنین پیشنهاد میشود که بسته دوره‌های آموزشی برای این افراد ارسال شود.

استعلام: آیا تشکل‌های دانشجویی می‌توانند دوره آموزشی مربوط به نشریات برگزار نموده و گواهی صادر نمایند؟ پاسخ: موضوع امکان برگزاری دوره آموزشی نشریات و ارائه گواهی توسط تشکل‌ها مطابق آیین‌نامه تشکلهای اسلامی دانشگاهیان و دستورالعمل اجرایی آن است، اما در صورت برگزاری و ارائه گواهی، کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه مختار به پذیرش یا عدم پذیرش آن برای انتشار نخستین شماره نشریه (موضوع ماده ۱۵ دستورالعمل) است. تبصره- هر کمیته ناظر موظف است در هر نیم سال تحصیلی حداقل دو دوره آموزشی براساس برنامه آموزشی مصوب شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی آن دستگاه برگزار کند.

استعلام: اگر دانشجویی دارای گواهی روزنامه نگاری باشد، آیا جهت انتشار نشریه خود نیاز به حضور در کارگاه آموزشی نشریات دارد؟ پاسخ: دانشجویان و فارغ‌التحصیلان مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری در کلیه شاخه‌های رشته علوم ارتباطات و متقاضیان انتشار نشریه دانشجویی که قبلاً در هر دانشگاه دیگری دوره آموزشی مندرج در ماده ۱۵ دستورالعمل را گذرانده‌اند و هم‌چنین متقاضیانی که در دوره‌های آموزشی که تحت نظارت وزارتخانه‌های علوم، بهداشت و فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار می‌شود، شرکت کرده و گواهی پایان دوره دریافت نموده‌اند، نیازی به گذراندن مجدد دوره آموزشی مندرج در ماده ۱۵ برای انتشار نخستین شماره نشریه ندارند. مفاد این استفساریه، نافی تکلیف دانشگاه در برگزاری حداقل دو دوره آموزشی در هر نیمسال تحصیلی نیست.

ماده ۱۶- هیچ‌کس نمی‌تواند در زمان واحد صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر بیش از یک نشریه باشد. **استعلام:** آیا دانشجو می‌تواند به طور همزمان در دو نشریه مسئولیتهای متفاوتی داشته باشد، مثلاً در نشریه «الف» مدیر مسئول بوده و در نشریه «ب» صاحب امتیاز یا سردبیر باشد؟

پاسخ: بله. مفاد ماده ۱۶ دستورالعمل تنها دلالت بر منع تصدی هم‌زمان هر سه سمت در بیش از یک نشریه در زمان واحد دارد. **استعلام:** آیا دانشجو می‌تواند هر سه مسئولیت یک نشریه را (صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر) به تنهایی دارا باشد؟ پاسخ: بله، با عنایت به مفاد ماده ۱۶ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی منعی وجود ندارد. **استعلام:** با در نظر گرفتن ماده ۱۶ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی آیا انجمن علمی دانشجویی میتواند چند نشریه داشته باشد؟

پاسخ: در صورتی که صاحب امتیاز شخص حقوقی مانند تشکل، انجمن، نهاد و ... باشد منعی ندارد، اما اگر صاحب امتیاز شخص حقیقی (دبیر و ...) باشد رجوع به ماده ۱۶.

ماده ۱۷- در صورتی که تقاضانامه‌ها ناقص یا متقاضیان امتیاز یا مدیران مسئول نشریات فاقد شرایط مقرر در این دستورالعمل باشند کمیته ناظر موظف است مراتب را به صورت مکتوب و با استناد به دلایل و مدارک لازم حداکثر ظرف ۲۰ روز از تاریخ دریافت و ثبت درخواست به متقاضیان اعلام کند.

ماده ۱۸- درج شناسنامه نشریه شامل زمینه نشر، نام صاحب امتیاز، مدیر مسئول، سردبیر یا شورای سردبیری دانشگاه صادرکننده مجوز، شماره، تاریخ انتشار و دوره نشر در هر شماره نشریه الزامی است.

مصوبه: درج نام نویسنده و فهرست منابع الزامی نیست، اما این امر نافی حقوق معنوی پدیدآورنده نمی‌باشد.

مصوبه: در صورت عدم معرفی سردبیر و معرفی شورای سردبیری، استعلامات در خصوص شورای سردبیری باید انجام شود.

استعلام: آیا در درخواست انتشار نشریه، به جای سردبیر می‌توان شورای سردبیری معرفی نمود؟

پاسخ: بله. مستنداً به ماده ۱۸ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر نشریات دانشگاهی، چنین امکانی وجود دارد.

استعلام: استفاده از نام مستعار یا خلاص هنجویی نام مثلاً «ع.ک» در مقالات دانشجویی مجاز است؟

پاسخ: بله، ضمناً طبق ماده ۲۳ دستورالعمل، مسئولیت کلیه مطالب مندرج در نشریه بر عهده مدیرمسئول است.

استعلام: چنانچه شخص حقیقی از نشریه ای به دلیل عدم ذکر دقیق شناسنامه نشریه شکایت نماید (در صورتی که شخص مذکور هیچ نقشی در این نشریه نداشته باشد و از ناحیه عدم ذکر دقیق شناسنامه هیچ خسارت مادی و معنوی به ایشان وارد نشده باشد) آیا کمیته ناظر موظف به پاسخگویی به چنین شکایتی می باشد؟
پاسخ: موظف به رسیدگی است ولی موظف به پاسخگویی نمی باشد.

ماده ۱۹- چنانچه صاحب امتیاز نشریه‌ای متقاضی توزیع آن در سایر دانشگاه‌ها باشد باید تقاضای خود را با ذکر محدوده توزیع به کمیته ناظر دانشگاه تسلیم کند. کمیته ناظر دانشگاه در صورت موافقت، موظف است ظرف مدت ده روز از تاریخ وصول، درخواست را جهت اعلام نظر نهایی به کمیته ناظر دانشگاه مقصد ارسال کند. شورای مرکزی ناظر موظف است پس از اعلام نظر دانشگاه مقصد ظرف دو ماه نسبت به درخواست مزبور اعلام نظر کند.

استعلام: نشریات دانشجویی که درخواست انتشار در کلیه دانشگاه‌های کشور را دارند چگونه باید نسبت به صدور مجوز اقدام کنند؟
پاسخ: طبق ماده ۱۹ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی اقدام گردد.

تبصره ۱- در صورت عدم موافقت کمیته ناظر دانشگاه، متقاضی می‌تواند اعتراض خود را به شورای مرکزی ناظر اعلام کند.
تبصره ۲- نظارت و رسیدگی به تخلفات یا شکایات این نشریات بر عهده کمیته ناظر دانشگاه صادر کننده مجوز (دانشگاه مبدأ) است.

ماده ۲۰- اتحادیه‌ها و تشکل‌های دانشگاهی، مجامع فرهنگی و شوراهای صنفی دانشجویی دارای مجوز رسمی که در بیش از یک دانشگاه فعالیت داشته و متقاضی انتشار نشریه باشند می‌توانند درخواست خود را به شورای مرکزی دستگاه مربوطه اعلام کنند. نظارت و رسیدگی به شکایات و تخلفات این‌گونه نشریات بر عهده شورای مرکزی ناظر است.
تبصره- شرایط ناظر بر صدور مجوز، صاحب امتیاز و مدیر مسئول و سردبیر این‌گونه نشریات تابع این دستورالعمل است.

ماده ۲۱- کمیته ناظر موظف است در صورت فراهم بودن شرایط قانونی انتشار نشریه، حداکثر ظرف ۲۰ روز نسبت به صدور مجوز اقدام کند.

ماده ۲۲- در صورتی که کمیته ناظر با صدور مجوز نشریه مخالفت کند یا ظرف ۲۰ روز نسبت به صدور مجوز با اعلام کتبی دلایل عدم موافقت، اقدام نکند، متقاضی می‌تواند اعتراض خود را به صورت مکتوب به شورای فرهنگی دانشگاه اعلام کند. شورای فرهنگی موظف است ظرف ۳۰ روز موضوع اعتراض را بررسی و اعلام نظر کند.

ماده ۲۳- مسئولیت کلیه مطالب مندرج در نشریه به عهده مدیر مسئول است و وی موظف است سه نسخه از هر شماره را بلافاصله پس از انتشار به دبیرخانه کمیته ناظر دانشگاه تحویل دهد.

استعلام: استفاده از نام مستعار یا خلاص هنویسی نام مثلاً «ع.ک» در مقالات دانشجویی مجاز است؟

پاسخ: بله، ضمناً طبق ماده ۲۳ دستورالعمل، مسئولیت کلیه مطالب مندرج در نشریه بر عهده مدیرمسئول است.

استعلام: آیا درج بیانیه و یا اطلاعیه توسط گروه‌های غیرمشخص (نظیر جمعی از دانشجویان) در نشریات دانشجویی جایز است؟

پاسخ: هر مطلبی می‌تواند در نشریه چاپ شود ولی چنانچه اگر شاکه داشته باشد و موارد بیانیه دارای تخلف باشد مسئولیت آن با مدیرمسئول نشریه است و عناوین مبهم در صورتی می‌تواند چاپ شود که سند آن نزد مدیرمسئول موجود باشد و موارد توسط مدیرمسئول قابل استناد باشد. به طور کلی مدیرمسئول باید از اشاعه و چاپ بیانیه‌های کذب و بدون سند خودداری کند.

تبصره- دبیرخانه کمیته ناظر دانشگاه موظف است دو نسخه از نشریه را به دبیرخانه شورای مرکزی ناظر ارسال کند.

استعلام: آیا فرمانداری شهر یا واحد سیاسی آن می‌تواند درخواست نماید نشریه دانشجویی بلافاصله پس از چاپ به واحد سیاسی فرمانداری ارسال گردد؟

پاسخ: طبق قانون هیچ الزامی به این کار نمی باشد.

استعلام: نهادهایی در دانشگاه درخواست دارند که نشریات دانشجویی پس از چاپ برای آن ها ارسال شوند. آیا الزامی برای ارسال این نشریات به آن نهادها وجود دارد؟
پاسخ: خیر، چنین الزامی نیست.

ماده ۲۴- در صورتی که صاحب امتیاز ظرف مدت حداکثر شش ماه از زمان صدور مجوز پس از اخطار کتبی و مهلت یک ماهه اقدام به انتشار نشریه نکند، مجوز صادره از اعتبار ساقط است.

استعلام: آیا استفاده از نام نشریاتی که سال ها قبل فعالیت داشته و به دلیل فارغالتحصیل شدن یا عدم معرفی جایگزین مدتی فعال نبوده اند، برای متقاضی جدید مجاز است؟

پاسخ: در صورت لغو امتیاز انتشار نشریه قبلی به یکی از دلایل قانونی مندرج در مواد ۱۳ یا ۱۴ یا ۲۴ یا ۲۵، استفاده از نام آن برای متقاضی انتشار نشریه جدید بلامانع است.

استعلام: چنانچه مدیرمسئول نشریه دانشجویی تغییر یابد و نشریه در یک سال اخیر حداقل یک شماره منتشر شده باشد، آیا مدیرمسئول جدید که در دوره مسئولیت او هیچ شمارهای از نشریه منتشر نشده است، حق رأی دادن و یا کاندیداتوری در انتخابات کمیته ناظر بر نشریات را دارد؟
پاسخ: بله، شرکت مدیرمسئول در انتخابات و یا کاندیداتوری وی بلامانع است.

ماده ۲۵- نشریات موظفند توالی انتشار مندرج در امتیاز خود را رعایت کنند. در غیر این صورت پس از سه مرحله متوالی عدم انتشار، صاحب امتیاز برای پاسخگویی به کمیته ناظر احضار و در صورت عدم ارائه دلایل قانع کننده، مجوز نشریه لغو می شود.

استعلام: آیا استفاده از نام نشریاتی که سال ها قبل فعالیت داشته و به دلیل فارغ التحصیل شدن یا عدم معرفی جایگزین مدتی فعال نبوده اند، برای متقاضی جدید مجاز است؟

پاسخ: در صورت لغو امتیاز انتشار نشریه قبلی به یکی از دلایل قانونی مندرج در مواد ۱۳ یا ۱۴ یا ۲۴ یا ۲۵، استفاده از نام آن برای متقاضی انتشار نشریه جدید بلامانع است.

ماده ۲۶- صاحب امتیاز می تواند درخواست خود را مبنی بر انتقال امتیاز نشریه به دیگری یا تغییر مشخصات ذکر شده در فرم درخواست مجوز نشریه (اعم از مدیر مسئول، نام نشریه، دوره انتشار و زمینه انتشار) به کمیته ناظر ارائه کند و کمیته ناظر موظف است ظرف یک ماه مراتب موافقت یا عدم موافقت خود را به صورت مکتوب به صاحب امتیاز اعلام کند.

بخش سوم: حقوق نشریات دانشگاهی

ماده ۲۷- نشریات دانشگاهی از کلیه حقوق مطرح در قانون مطبوعات جمهوری اسلامی ایران برخوردارند. از جمله:

۱- جستجو، کسب و انتشار اخبار داخل و خارج دانشگاه به منظور افزایش آگاهی جامعه دانشگاهی با رعایت موازین قانونی و حفظ مصالح.
۲- هیچ مقام دولتی و غیر دولتی حق ندارد برای چاپ مطلب یا مقاله ای درصدد اعمال فشار بر نشریات برآید یا به سانسور و کنترل محتوای نشریات مبادرت ورزد.

استعلام: آیا مسئولان فرهنگی و حراست دانشگاه مجاز به ممیزی قبل از چاپ نشریات دانشجویی می باشند؟

پاسخ: با توجه به بند ۲ ماده ۲۷ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر نشریات دانشگاهی، هیچ مقام دولتی و غیردولتی حق ندارد برای چاپ مطلب یا مقاله ای درصدد اعمال فشار برآید یا به سانسور و کنترل محتوای نشریات مبادرت ورزد. هرگونه نظارت، کنترل و سانسور پیش از انتشار به هر نحو و توسط هر شخصی به هر دلیلی ممنوع است.

۳- نشریات دانشجویی حق دارند نظرها، انتقادهای سازنده، پیشنهادهای توضیحات دانشجویان و مسئولان دانشگاه را با رعایت موازین اسلامی و مصالح دانشگاه و جامعه درج کنند.

ماده ۲۸- معاونت دانشجویی و فرهنگی و سایر نهادهای فرهنگی دانشگاه باید در چارچوب قوانین و در حدود اختیارات و امکانات از نشریات دانشگاهی حمایت کنند.

تبصره- معاونت دانشجویی- فرهنگی دانشگاه سالانه از محل بودجه فرهنگی مبلغی را برای حمایت و کمک به انتشار نشریات دانشگاهی پیش‌بینی می‌کند و متناسب با شرایط و مطابق ضوابط و مقررات در اختیار آنان قرار می‌دهد.

ماده ۲۹- دستگاه‌ها موظفند جشنواره کشوری نشریات دانشجویی را با هماهنگی کلیه دستگاه‌ها و مسئولیت یک دستگاه حداقل سالی یکبار برگزار نمایند و نشریات برتر را شناسایی و تشویق کنند.
تبصره ۱- دستگاه‌ها می‌توانند بصورت مستقل جشنواره‌های منطقه‌ای یا مشابه آن را برگزار نمایند.
تبصره ۲- نشریات دارای رتبه‌های اول، دوم و سوم علاوه بر جوایز جشنواره مشمول حمایت‌های مادی و معنوی دستگاه مربوطه تا جشنواره بعدی خواهند بود.

بخش چهارم: حدود نشریات دانشگاهی

ماده ۳۰- نشریات دانشگاهی در انتشار مطالب و تصاویر جز در موارد اخلاص به مبانی و احکام اسلام و حقوق عمومی و خصوصی مطابق ماده ۶ قانون مطبوعات، آزاد هستند.

استعلام: آیا درج بیانیه‌ها، اطلاعیه‌ها، و مواضع احزاب و گروه‌های سیاسی که طبق قانون ممنوعیت فعالیت داشته و غیرقانونی اند در نشریات دانشجویی جایز است؟

پاسخ: انتشار هرگونه محتوا در حدود ماده ۶ قانون مطبوعات آزاد است. حدود فعالیت نشریات دانشگاهی در بند ۱ ماده ۳ مصوبه ضوابط ناظر بر نشریات دانشگاهی و ماده ۳۰ دستورالعمل آن آمده است.

استعلام: نحوه فعالیت نشریات دانشگاهی در موضوع انتخابات و تبلیغات نامزدهای مجلس شورای اسلامی چیست؟
پاسخ: ۱- ممنوعیتی برای ورود نشریات دانشگاهی در انتخابات وجود ندارد. ۲- با بررسی مفاد مقررات ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، ممنوعیتی در خصوص انجام تبلیغات انتخاباتی وجود ندارد.

ماده ۳۱- هرگاه نشریه‌ای مطالبی مشتمل بر توهین، افترا، خلاف واقع یا انتقاد نسبت به اشخاص (اعم از حقیقی یا حقوقی) منتشر کند، ذینفع حق دارد پاسخ آن را حداکثر تا دو ماه از تاریخ انتشار به صورت مکتوب برای همان نشریه ارسال کند و نشریه مزبور نیز موظف است توضیح یا پاسخ دریافت‌شده را حداکثر یک ماه پس از وصول پاسخ در همان صفحه و ستون و با همان حروفی که اصل مطلب منتشر شده است به رایگان به چاپ برساند، منوط به آنکه جواب از دو برابر اصل مطلب تجاوز نکند و متضمن توهین و افترا به کسی نباشد.

تبصره ۱- اگر نشریه علاوه بر پاسخ مذکور مطالب یا توضیحات مجددی چاپ کند، در این صورت حق پاسخگویی مجدد برای معترض باقی است، بدیهی است درج قسمتی از پاسخ، در حکم عدم درج است و متن پاسخ باید در یک شماره و به طور کامل درج شود.

تبصره ۲- در صورتی که نشریه پاسخ را منتشر نکند ذینفع می‌تواند به کمیته ناظر شکایت کند و کمیته ناظر در صورت محقق شناختن شاکی، جهت نشر پاسخ به نشریه اخطار خواهد کرد و اگر این اخطار مؤثر واقع نشود، کمیته ناظر، نشریه را به یکی از تنبیهات بندهای ۴ تا ۶ ماده ۴۰ محکوم می‌کند.

تبصره ۳- مفاد این ماده و تبصره‌های آن نافی حق ذینفع در خصوص پیگیری شکایت از طریق کمیته ناظر یا مراجع ذیصلاح نخواهد بود.
مصوبه: پس از صدور حکم کمیته ناظر پیرامون یک نشریه حق اعتراض به رأی صادره، تنها به شاکی و متشاکی محدود می‌گردد.

ماده ۳۲- در صورت شکایت شاکی خصوصی از یک نشریه مبنی بر انتشار هر نوع مطلب مشتمل بر تهمت، افترا، فحش و الفاظ رکیک یا نسبت‌های توهین‌آمیز و نظایر آن نسبت به اشخاص، تهدید و هتک شرف یا حیثیت یا افشای اسرار شخصی، نشریه به یکی از تنبیهات بندهای ۵ تا ۹ ماده ۴۰ محکوم می‌گردد.

مصوبه: در صورت ارتکاب توهین به هر شخص حقیقی یا حقوقی، پیگیری امر در کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه تنها منوط به شکایت شاکی خصوصی است.

استعلام: آیا شاکی می‌تواند حکم ابلاغ شده توسط کمیته ناظر دانشگاه را در نشریات عمومی منتشر نماید؟

پاسخ: در صورت قطعیت یافتن حکم، از نظر قانونی منعی وجود ندارد.

ماده ۳۳- نشریات دانشگاهی که بنا به تشخیص کمیته ناظر مرتکب تخلفات مواد ۲۴، ۲۵، ۲۶ و ۲۷ قانون مطبوعات شوند، به یکی از تنبیهات بندهای ۱۰ تا ۱۳ ماده ۴۰ محکوم می‌شوند.

ماده ۳۴- در صورت انتشار عکس‌ها، تصاویر و مطالب خلاف عفت عمومی، کمیته ناظر، نشریه را به یکی از بندهای ۵ تا ۹ ماده ۴۰ محکوم می‌کند و در صورت تکرار جرم پس از محکومیت اولیه، نشریه به یکی از تنبیهات بندهای ۱۰ تا ۱۳ این ماده محکوم می‌شود.

استعلام: از آنجا که تعدادی از نشریات دانشگاه در نشریه خود اقدام به چاپ عکس آقایان میرحسین موسوی و سید محمد خاتمی و مهدی کروبی می‌کنند، خواهشمند است در خصوص وجود یا عدم وجود تخلف در این خصوص اعلام نظر بفرمایید.
پاسخ: در خصوص درج تصاویر آقایان میرحسین موسوی و سید محمد خاتمی و مهدی کروبی در نشریات دانشگاهی به اطلاع می‌رساند تا کنون هیچ ممنوعیت رسمی به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ نشده است.

ماده ۳۵- نشریات دانشگاهی که بنا به تشخیص کمیته ناظر مرتکب تخلفات موضوع ماده ۲۹ قانون مطبوعات شوند به یکی از تنبیهات بندهای ۸ و ۹ ماده ۴۰ محکوم می‌شوند.

ماده ۳۶- هرگاه نشریه‌ای مطالب و تصاویری مانند توهین، تهمت، فحش، الفاظ رکیک، تحقیر، تهدید، هتک حرمت یا حیثیت و نظایر آن منتشر نماید، تخلف عمومی محسوب می‌گردد. در این صورت رئیس کمیته ناظر می‌تواند از ادامه فعالیت نشریه جلوگیری نماید و موضوع را جهت بررسی به کمیته ناظر ارجاع دهد. کمیته ناظر موظف است موضوع را خارج از نوبت بررسی و در صورت احراز تخلف، متخلف به یکی از تنبیهات بندهای ۵ تا ۹ ماده ۴۰ محکوم می‌شود.

استعلام: آیا توقیف نشریه دانشجویی به استناد ماده ۳۶ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی و تبصره آن، میتواند بیش از ۱۰ روز باشد و در صورت عدم صدور رأی در کمیته ناظر در مهلت ۱۰ روزه، تکلیف چیست؟
پاسخ: رسیدگی و صدور رأی در کمیته ناظر درباره نشریات دانشگاهی که مستندا به ماده ۳۶ دستورالعمل اجرایی و تبصره آن توقیف شده اند، نباید بیش از ۱۰ روز به طول بیانجامد و در صورت عدم رسیدگی و صدور رأی در کمیته ناظر در مهلت ده روزه، دستور توقیف موقت رئیس کمیته ناظر بلااثر بوده و نشریه دانشجویی کما فی السابق حق انتشار خواهد داشت.
تبصره: مدت رسیدگی به پرونده نشریه‌ای که از ادامه انتشار آن جلوگیری شده است نباید از ۱۰ روز بیشتر شود.

ماده ۳۷- در صورت تخلف از تبصره ۵ ماده ۱ یا مواد ۱۷، ۱۹ و ۲۴ این دستورالعمل برای بار اول نشریه به یکی از تنبیهات بندهای ۱ تا ۳ و در صورت تکرار به یکی از تنبیهات بندهای ۴ تا ۷ ماده ۴۰ محکوم می‌شود.

استعلام: با توجه به تبصره ۲ ماده ۱۲ دستورالعمل اجرایی در صورتی که نشریه ای تخلف کند مطابق کدام ماده با آن باید برخورد شود؟
پاسخ: در مرتبه نخست طبق بند ۲ ماده ۶ دستورالعمل (تذکر اولیه) و در صورت تکرار، طبق مراتب تنبیه مقرر در ماده ۳۷ دستورالعمل اقدام گردد.
استعلام: در صورتی که نشریه ای بدون اخذ مجوز از کمیته ناظر مدیر مسئول را عوض نماید آیا میتوان مطابق ماده سی و هشتم با آن نشریه برخورد کرد یا خیر؟

پاسخ: این ماده متناسب نمی‌باشد. در صورتی که نام فرد دیگری به عنوان مدیرمسئول در شناسنامه نشریه درج شود، در مرتبه نخست طبق بند ۲ ماده ۶ دستورالعمل (تذکر اولیه) و در صورت تکرار، طبق مراتب تنبیه مقرر در ماده ۳۷ دستورالعمل اقدام گردد.

ماده ۳۸- در صورتی که «نشریه‌ای» بدون اخذ مجوز از کمیته ناظر منتشر شود توقیف شده و انتشاردهنده به مدت یک سال نمی‌تواند صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر نشریه جدیدی باشد و در صورت تکرار اگر متخلف شخص حقیقی و دانشجو باشد تا پایان مقطع تحصیلی و در صورتی که متخلف شخص حقوقی یا عضو هیأت علمی باشد تا سه سال حق انتشار و شرکت در انتشار هیچ نشریه‌ای را نخواهد داشت.

استعلام: منظور از انتشاردهنده در ماده ۳۸ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی فقط مدیر مسئول است و یا سردبیر و صاحب امتیاز نیز شامل می‌شود؟

پاسخ: در ماده ۳۸ منظور از انتشار دهنده، فردی است که در انتشار نشریه نقش اصلی داشته و عامل اصلی انتشار نشریه بوده است.

استعلام: در صورتی که نشریه ای بدون اخذ مجوز از کمیته ناظر مدیر مسئول را عوض نماید آیا میتوان مطابق ماده ۳۸ با آن نشریه برخورد کرد یا خیر؟ پاسخ: این ماده متناسب نمی باشد. در صورتی که نام فرد دیگری به عنوان مدیرمسئول در شناسنامه نشریه درج شود، در مرتبه نخست طبق بند ۲ ماده ۶ دستورالعمل (تذکر اولیه) و در صورت تکرار، طبق مراتب تنبیه مقرر در ماده ۳۷ دستورالعمل اقدام گردد.

استعلام: اگر یک تشکل دانشجویی صاحب امتیاز نشریه ای باشد و نشریه به دلیلی لغو امتیاز یا توقیف شود، آیا سایر نشریات آن تشکل نیز مشمول این حکم می شود؟

پاسخ: خیر، در مواردی که یکی از نشریات تشکل محکوم شود، سایر نشریات تشکل مشمول آن حکم نیستند.

استعلام: آیا مدیرمسئول نشریه ای که عضو کمیته ناظر دانشگاه است و این نشریه به دلیل انتشار مطالب خلاف عفت عمومی توقیف شده می تواند هم چنان به عنوان مدیرمسئول در جلسات کمیته ناظر شرکت کند؟ پاسخ: با توجه به اینکه حکم صادره، مربوط به نشریه می باشد نه مدیرمسئول، بنابراین عضویت مدیرمسئول در جلسات بلا مانع است.

ماده ۳۹- در مواردی که تخلف ارتكابی نشریه براساس قوانین موضوعه کشور جرم تلقی شود بنا به تشخیص کمیته ناظر مدیر مسئول نشریه جهت تصمیم گیری مقتضی به کمیته انضباطی معرفی می شود.

مصوبه: در مورد دانشجویان اقلیت، داشتن نشریه طبق هیچ کدام از بندهای آیین نامه، تخلف محسوب نمی شود و هیچ ممانعتی در این مورد وجود ندارد.

استعلام: آیا درج بیانیه و یا اطلاعیه توسط گروه های غیرمشخص (نظیر جمعی از دانشجویان) در نشریات دانشجویی جایز است؟

پاسخ: هر مطلبی می تواند در نشریه چاپ شود ولی چنانچه اگر شاکی داشته باشد و موارد بیانیه دارای تخلف باشد مسئولیت آن با مدیرمسئول نشریه است و عناوین مبهم در صورتی می تواند چاپ شود که سند آن نزد مدیرمسئول موجود باشد و موارد توسط مدیرمسئول قابل استناد باشد. به طور کلی مدیرمسئول باید از اشاعه و چاپ بیانیه های کذب و بدون سند خودداری کند.

استعلام: از آنجا که تعدادی از نشریات دانشگاه در نشریه خود اقدام به چاپ عکس آقایان میرحسین موسوی و سید محمد خاتمی و مهدی کروبی می کنند، خواهشمند است در خصوص وجود یا عدم وجود تخلف در این خصوص اعلام نظر بفرمایید.

پاسخ: در خصوص درج تصاویر آقایان میرحسین موسوی و سید محمد خاتمی و مهدی کروبی در نشریات دانشگاهی به اطلاع می رساند تا کنون هیچ ممنوعیت رسمی به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ نشده است.

بخش پنجم: تنبیهات

ماده ۴۰- موارد تنبیهی متخلفان به شرح زیر است:

۱. احضار به کمیته ناظر و تذکر شفاهی
۲. تذکر کتبی
۳. اخطار کتبی
۴. محرومیت موقت نشریه از تسهیلات دانشگاهی تا شش ماه
۵. محرومیت موقت مدیر مسئول از تصدی این سمت تا ۶ ماه
۶. محرومیت موقت مدیر مسئول از تصدی این سمت از ۶ ماه تا یک سال
۷. توقیف موقت نشریه تا ۳ ماه
۸. توقیف موقت نشریه از سه ماه تا ۶ ماه
۹. توقیف موقت نشریه از ۶ ماه تا یک سال
۱۰. توقیف موقت نشریه از یک تا دو سال
۱۱. منع دائم انتشار نشریه
۱۲. منع دائم انتشار نشریه و محرومیت مدیر مسئول از تصدی این سمت تا یک سال
۱۳. منع دائم انتشار نشریه و محرومیت مدیر مسئول از تصدی این سمت تا پایان مقطع تحصیلی

استعلام: آیا دریافت تذکر کتبی از کمیته ناظر موجب نقض (یا از دست دادن) شرط مندرج در بند ۲ ماده ۱۴ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی می شود؟
پاسخ: به استناد بند ۲ ماده ۱۴ و مفاد ماده ۴۰ (بخش تنبیهات) دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، تذکر کتبی در پرونده انضباطی درج نمی شود. در نتیجه محرومیتی برای ادامه فعالیت نشریه ایجاد نمی کند.

بخش ششم: رسیدگی به تخلفات و شکایات

ماده ۴۱- کمیته ناظر موظف است به شکایات مکتوب حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز از تاریخ دریافت و ثبت آن در دبیرخانه، رسیدگی کرده و رأی خود را صادر کند.

استعلام: آیا نشریات اجازه دارند که نشریه خود را در فضای مجازی منتشر کنند؟ در صورت انتشار بدون مجوز، تنبیهات در این خصوص چگونه است؟
پاسخ: بله. نظارت بر انتشار هرگونه محتوا به صورت الکترونیک بدون اخذ مجوز از کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه در صلاحیت این کمیته نمی باشد.
استعلام: با عنایت به وصول درخواست مجوز انتشار نشریه دانشجویی به صورت صوتی، پادکست، کانال تلگرام، صفحات اینستاگرام یا نشریات رسانه ای و ... درباره چنین درخواست هایی چه باید کرد؟ فعالیت نشریات دانشجویی در فضای مجازی و نظارت کمیته ناظر بر آن چگونه است؟ آیا نشریات دانشجویی دارای مجوز می توانند نسبت به بارگذاری نشریات در کانال ها و گروه های ایجاد شده و در شبکه های مجازی یا در فضای مجازی اقدام می کنند یا نسبت به راه اندازی سایت ویژه نشریات و یا فروش الکترونیک یا فروش از طریق اپلیکیشن ها و یا بارگذاری بر روی سایت دانشگاه و ... اقدام کنند؟
پاسخ: نشریات الکترونیک اعم از هرگونه نشر الکترونیک محتوا به هر طریق (اعم از کانال تلگرام، پادکست، نشریه چندرسان های، صفحه اینستاگرام، ویسایت، اپلیکیشن و ...) است و نظارت بر آن ها تنها در صورت اخذ مجوز از کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه، بر عهده آن کمیته است. چنانچه شخصی برای انتشار نشریه و یا نشر الکترونیک یک نشریه از کمیته ناظر مجوز نگرفته باشد، نظارت بر آن نشریه و یا نشر الکترونیک در صلاحیت کمیته ناظر نیست.
استعلام: آیا انتشار نشریات به صورت الکترونیکی در فضای خارج از دامنه دانشگاه مجاز می باشد یا خیر؟ مرجع صدور مجوز انتشار نشریات الکترونیکی کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی می باشد یا خیر؟

پاسخ: ۱- بله مجاز است. طبق مصوبه شورای مرکزی ناظر، نشریات الکترونیک مقید به شرایط زمانی و مکانی نشریات چاپی نمی باشند. ۲- مرجع صدور مجوز برای نشریات دانشگاهی الکترونیک، حسب مورد کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه یا شورای مرکزی ناظر بر نشریات وزارت علوم می باشد.

ماده ۴۲- کمیته ناظر، مدیر مسئول نشریه ای را که تخلف کرده یا از آن شکایت شده است به صورت کتبی و با ذکر دقیق موارد تخلف یا شکایت و با ارائه مهلت یک هفته ای از تاریخ ابلاغ جهت ادای توضیحات دعوت می کند و در صورت عدم حضور غیرموجه وی یا عدم ارائه توضیحات کتبی، کمیته ناظر می تواند حکم مقتضی را در مورد نشریه صادر کند.

مصوبه: ابلاغ تخلف و وقت رسیدگی و یا آرای صادره توسط کمیته های ناظر بر نشریات و شوراهای فرهنگی دانشگاه ها، اساساً نمی تواند محرمانه بوده و لذا هرگونه طبق هبندی و یا درج مهر محرمانه و مانند آن بر روی این قبیل اوراق برخلاف موازین حقوقی و فاقد وجاهت قانونی است.

مصوبه: دانشگاه ها موظفند احکام صادر شده توسط کمیته ناظر بر نشریات را به دانشجو تحویل و از ایشان امضا بگیرند.

مصوبه: ابلاغ تخلف و وقت رسیدگی و یا آرای صادره توسط کمیته های ناظر بر نشریات و شوراهای فرهنگی دانشگاه ها، اساساً نمی تواند محرمانه بوده و لذا هرگونه طبقه بندی و یا درج مهر محرمانه و مانند آن بر روی این قبیل اوراق برخلاف موازین حقوقی و فاقد وجاهت قانونی است.

استعلام: مطابق بند ۷ ماده ۳ دستورالعمل اجرایی آیین نامه تشکل های اسلامی دانشگاهیان مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۱۳۸۲/۲/۲۳ برد و تابلو مطابق نشریه در کمیته ناظر بایستی از لحاظ محتوا مورد بررسی و رسیدگی قرار گیرد. آیا تعیین مدیرمسئول برای بردها با توجه به اینکه ممکن است تخلفی صورت گیرد و یا شکایتی صورت بگیرد نیاز است یا خیر؟

پاسخ: خیر، لازم نیست، مسئولیت مطالب برد برعهده تشکل و مرجع رسیدگی هیأت نظارت بر تشکل ها می باشد.

استعلام: بروشورهایی با محتوای علمی و فرهنگی یا سیاسی که در حواشی برنامه ها و مراسم برگزار شده توسط تشکل های دانشجویی در اختیار شرکت کنندگان قرار می گیرند، با اینکه بعضاً دارای تخلفاتی از مقررات ناظر بر نشریات می باشند، رسیدگی به تخلفاتشان چگونه است؟
پاسخ: بر اساس قوانین بالادستی به حوزه های خود ارجاع داده شود. (مانند هیأت نظارت بر تشکل های اسلامی)

ماده ۴۳- کمیته ناظر باید آرای خود را با ذکر موارد تخلف یا شکایت مستند به مواد ۳۰ تا ۳۹ صادر و آن را به صورت کتبی حداکثر ظرف مدت یک هفته پس از صدور به مدیر مسئول و شاکی خصوصی نشریه ابلاغ کند.

استعلام: ترتیب ابلاغ احکام صادره به دانشجو چگونه است؟

پاسخ: دانشگاه ها می بایست احکام صادر شده را به دانشجو تحویل و از ایشان امضا بگیرند.

ماده ۴۴- آرای صادره، ظرف مدت ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ قابل اعتراض و درخواست تجدید نظر در شورای فرهنگی دانشگاه است. در صورت عدم اعتراض در مهلت تعیین شده، حکم، قطعی محسوب می شود.

مصوبه: شورای فرهنگی مرجع تجدیدنظر در آرای صادره در کمیته ناظر بوده و می تواند آرای صادره در کمیته ناظر را تأیید یا حکم جدید صادر نماید.

ماده ۴۵- احکام صادره از سوی کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی تا زمانی که نقض نشده اند لازم الاجرا هستند.

ماده ۴۶- شورای فرهنگی دانشگاه موظف است رأی خود را در مورد اعتراضات مکتوب واصله حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ دریافت اعتراض توسط دبیرخانه، به صورت مکتوب به معترض و کمیته ناظر دانشگاه ابلاغ کند.

استعلام: در صورت عدم رسیدگی به اعتراض متقاضی انتشار نشریه یا مدیرمسئول یا صاحب امتیاز نسبت به رأی کمیته ناظر بر نشریات در شورای فرهنگی دانشگاه و عدم صدور رأی در مهلت مقرر یک ماهه مندرج در ماده ۴۶ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، آیا حسب مورد متقاضی انتشار یا مدیرمسئول یا صاحب امتیاز می تواند رأی اعتراض خود را به شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی وزارت علوم تقدیم کند و این شورا موظف به رسیدگی به اعتراض وارده می باشد؟

پاسخ: در صورت عدم رسیدگی به اعتراض در مهلت یک ماهه مقرر در شورای فرهنگی، حسب مورد متقاضی انتشار یا مدیرمسئول یا صاحب امتیاز حق اعتراض به رأی کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه در شورای مرکزی ناظر بر نشریات وزارت علوم را دارد و شورای مرکزی ناظر بر نشریات موظف است ضمن تذکر کتبی به شورای فرهنگی دانشگاه، نسبت به رسیدگی به اعتراض متقاضی انتشار یا مدیرمسئول یا صاحب امتیاز و صدور رأی در مهلت مقرر دو ماهه (مندرج در ماده ۴۷ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی) اقدام نماید.

ماده ۴۷- تصمیم شورای فرهنگی دانشگاه ظرف ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ، قابل اعتراض به شورای مرکزی ناظر است. شورای مرکزی ناظر موظف است ظرف دو ماه از تاریخ دریافت اعتراض رأی خود را صادر و آن را ابلاغ کند. آرای شورای مرکزی ناظر، قطعی و لازم الاجرا است.

مصوبه: در صورت اعتراض به رأی صادره در شورای فرهنگی، پیش از تشکیل جلسه شورای مرکزی ناظر بر نشریات، می بایست تمامی مستندات مربوطه از دانشگاه دریافت گردد.

بخش هفتم: نحوه ابلاغ، اجرا و تفسیر این دستورالعمل

ماده ۴۸- نحوه صدور مجوز نشریات دانشگاهی، نظارت بر آنها، رسیدگی به تخلفات و شکایات تنها براساس دستورالعمل حاضر خواهد بود. تعیین و تصویب هرگونه شرایط و مقررات مغایر یا محدود کننده علاوه بر مفاد این آئین نامه نظیر صدور مجوزهای مشروط یا موقت ممنوع است.

ماده ۴۹- به کلیه نشریات دانشگاهی که قبل از تصویب این دستورالعمل انتشار می یابند مدت هشت ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل فرصت داده می شود تا خود را با ضوابط و مقررات این دستورالعمل منطبق کنند.

تبصره- در صورت عدم انطباق در مهلت مقرر مجوز نشریه با صلاحدید کمیته ناظر لغو خواهد شد.

ماده ۵۰- دستورالعمل اجرایی نشریات دانشگاهی در ۵۰ ماده و ۴۴ تبصره به تصویب شوراهاى مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی رسید.

طبق ماده ۵ ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، مصوبه جلسه شماره ۵۴۰ مورخ ۱۳۸۳/۳/۲۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی، و بنا به مصوبه شوراهاى مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی دستورالعمل اجرایی این ضوابط جهت اجرا به دانشگاه ها و مؤسسه های آموزشی و پژوهشی ابلاغ می گردد.